

Skatteutskottets betänkande

1983/84:39

om tullen för omsmält stålskrot och vissa trädgårdsprodukter

Sammanfattning

I betänkandet behandlas två motioner om tulltaxan på vissa varor. Den ena motionen avser omsmält stålskrot som i vissa fall är tullfritt och i andra fall belagt med tull. Enligt utskottet bör riksdagen inte motsätta sig att varan görs helt tullfri. Den andra motionen tar upp tullarna för vissa importerade snittblommor och grönsaker. Utskottet förordar ett tillkännagivande att bestämmelserna om tullskydd för svensk trädgårdsodling bör ses över.

Motionerna

1983/84:1450 av Karl Björzén (m) och Ove Eriksson (m)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att omsmält stålskrot i oregelbundna stycken eller götliknande block alltefter varans sammansättning skall i tullhänseende hänföras antingen till tulltaxenummer 73.02 som tullfria ferrolegeringar eller till en nyrättad tullfri rubrik under tulltaxenummer 73.15.

1983/84:2161 av Stig Josefson m. fl. (c)

I motionen yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att viktullarna för trädgårdsprodukter bör höjas i samma utsträckning som penningvärdet förändrats sedan förra tullhöjningen,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en kombinerad vikt och värdetull bör införas för snittblommor och vitkål,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en undersökning omgående bör igångsättas i syfte att eliminera skadeverkningarna av EG:s subventioner på tomater och äpplen.

Yttrande från annat utskott

Näringsutskottet har avgivit yttrande över motion 1450 (NU 1983/84:8 y) och jordbruksutskottet har avgivit yttrande över motion 2161 (JoU 1983/84:3 y). Yttrandena fogas som bilagor till betänkandet.

Gällande bestämmelser m. m.*Omsmält stålskrot*

Omsmält stålskrot hänförs i tullhänseende vid högre halter av legeringsmetaller till tullfria ferrolegeringar (tulltaxenummer 73.02) och vid lägre halter av legeringsmetaller till tullbelagda stålvaror (tulltaxenummer 73.15). Normalt har varan hänförs till nummer 73.15.150, med en tullsats av f. n. 2,7 %, om varan ej är att anse som ursprungsvara enligt EG-kungörelsen och med anledning härav erhåller förmånsbehandling.

*Snittblommor, prydnadsblad och vitkål***Tullsatser**

Följande tullar, som fastställdes genom riksdagsbeslut år 1979 (SFS 1979:514; prop. 1978/79:136, SkU 1978/79:47), utgår för snittblommor och prydnadsblad (6 kap. tulltaxan).

06.03 Avskurna blommor och blomknoppar av sådana slag som är lämpliga till buketter eller annat prydnadsändamål, friska, torkade, färgade, blekta, impregnerade eller på annat sätt preparerade:

A. friska:

- | | |
|---|---------------|
| 1. mimosa, ljung och ginst | fri |
| 2. nejlikor: | |
| a. under tiden 1 mars—30 november .. 100 kg | 1 000: — |
| b. under tiden 1 december—29 februari 100 kg | 400: — |
| 3. gladiolus: | |
| a. under tiden 1 maj—30 september 100 kg | 300: — |
| b. under tiden 1 oktober—30 april | fri |
| 4. rosor: | |
| a. under tiden 1 mars—30 november .. 100 kg | 1 000: — |
| b. under tiden 1 december—31 januari | fri |
| c. under tiden 1 februari—29 februari .. 100 kg | 500: — |
| 5. tulpaner: | |
| a. under tiden 1 mars—31 maj | 100 kg 750: — |
| b. under tiden 1 juni—30 september | fri |
| c. under tiden 1 oktober—30 november 100 kg | 750: — |
| d. under tiden 1 december—29 februari 100 kg | 500: — |
| 6. andra: | |
| a. under tiden 1 mars—30 november .. 100 kg | 1 000: — |
| b. under tiden 1 december—29 februari 100 kg | 500: — |

B. andra slag

fri

06.04 Blad, kvistar och andra delar (andra än blommor och knoppar) av träd, buskar och andra växter samt mossor, lavar och gräs, utgörande varor av sådana slag som är lämpliga till buketter eller annat prydnadsändamål, friska, torkade, färgade, blekta, impregnerade eller på annat sätt preparerade:

- | | |
|---|---------------|
| A. adiantum och asparagus, friska | 100 kg 350: — |
| B. andra slag | fri |

I förarbetena till 1979 års riksdagsbeslut diskuterades frågan huruvida tullarna på dessa och andra trädgårdsprodukter borde utformas som vikt- eller värdetullar. De förslag som lades fram i propositionen innebar att de flesta av de då utgående vikttullarna för den svenska trädgårdsnäringsens olika produkter omvandlades till värdetullar. Föredragande statsrådet ansåg dock att ett undantag borde göras i fråga om snittblommor, där med hänsyn till kontrollsvårigheterna vikttullar borde behållas. Vidare avvisade han kombinationen värdetullar och minimivikttullar med hänsyn till att sådana tullar skulle bli mycket arbetskrävande. Detta synsätt biträdades i huvudsak av skatteutskottet, vars betänkande godkändes av riksdagen.

En kombination av värdetullar och minimivikttullar har efter 1979 års riksdagsbeslut införts för slanggurkor och tomater under vissa tider av året. Syftet med denna åtgärd var att skydda den inhemska trädgårdsnäringen mot marknadsstörningar i form av lågprisimport under den svenska odlings-säsongen.

För vitkål utgår tull under tiden 1 maj–30 november med 10 % och under resten av året med 17 % (tulltaxenummer 07.01 A 2). Även för vitkål har tullen bestämts genom 1979 års riksdagsbeslut.

Frågans behandling vid riksmötet 1982/83

Med anledning av en motion om vikttullar för trädgårdsprodukter m. m., som väcktes under föregående riksmöte, uttalade skatteutskottet i sitt av riksdagen godkända betänkande SkU 1982/83:39.

I motion 1075 av Stig Josefson m. fl. (c) yrkas dels att vikttullarna för trädgårdsprodukter skall höjas med hänsyn till inflationsutvecklingen efter förra tullhöjningen, dels att en kombinerad vikt- och värdetull införs för snittblommor, vitkål och isbergssallad. Som motivering framhåller motionärerna, med hänvisning till trädgårdsnäringsutredningens betänkande SOU 1978:51, att nivån på vikttullar måste justeras med jämna mellanrum för att inte förlora i värde på grund av inflationen. Vidare betonas den svenska trädgårdsnäringsens prekära situation.

Utskottet har tidigare pekat på några av de problem som är förbundna med höjningar av GATT-bundna tullar – omförhandlingar och kompensationskrav från exportländerna som skall tillgodoses. Detsamma gäller omvandlingen av vikttullar till värdetullar och införande av minimivikttullar i kombination med värdetullar. Vad särskilt gäller den sistnämnda formen av tulluttag har också de hanteringsmässiga svårigheterna tidigare påtalats, liksom de kontrollsvårigheter som vidlåder en värdetull på snittblommor.

Liksom jordbruksutskottet anser utskottet att det är angeläget att den svenska trädgårdsnäringsens internationella konkurrenskraft förbättras. Vissa positiva effekter torde, som motionärerna själva påpekar, ha uppnåtts genom höstens devalvering, men näringen är otvivelaktigt i behov av ytterligare stöd. Jordbruksutskottet har pekat på andra former av stöd än höjda tullar för att förbättra näringens bekymmersamma läge.

Skatteutskottet är medvetet om de problem som den svenska trädgårdsnäringen är utsatt för. Det anförda innebär givetvis inte att skatteutskottet

avvisar tanken på att tillgripa åtgärder inom tullområdet för att värna om trädgårdsnäringen. Det i det föregående nämnda exemplet med slanggurkor och tomater visar att det i vissa fall är motiverat att begagna sig av tullvapnet, t. ex. för att komma till rätta med särskilt besvärade lågprisimport med åtföljande marknadsstörningar. Enligt vad utskottet erfarit följs importutvecklingen av trädgårdsprodukter noggrant upp inom regeringskansliet, och utskottet liksom jordbruksutskottet förutsätter att även de förslag som framlagts i motionen kommer att prövas vid regeringens fortsatta överväganden rörande trädgårdsnäringspolitiken. Något särskilt tillkännagivande från riksdagens sida av det slag som yrkats i motionen är därför enligt utskottet inte påkallat, och utskottet avstyrker följaktligen bifall till motionen.

Utskottet

Omsmält stålskrot

I motion 1450 har Karl Björzén och Ove Eriksson (båda m) tagit upp frågan om tulltaxeringen av omsmält stålskrot, som enligt gällande regler i vissa fall hänförs till tullbelagda stålvaror med en tullsats av 2,7 %. Yrkandet i motionen går ut på att tullfrihet bör råda vid import av omsmält stålskrot i form av oregelbunda stycken eller götliknande block, oavsett varans sammansättning.

Näringsutskottet, som yttrat sig över motionen, har pekat på att syftet med motionen torde bli tillgodosett i samband med att en konvention om en ny tullnomenklatur börjar tillämpas den 1 januari 1987. Näringsutskottet finner det emellertid angeläget att tullfrihet för de berörda produkterna kan gälla även under mellantiden. Skatteutskottet vill med hänsyn härtill inte motsätta sig att regeringen vidtar erforderliga åtgärder för en temporär lösning som tillgodoser motionärernas önskemål. Med det anförda, som bör ges regeringen till känna, anser utskottet motionen vara tillgodosedd.

Trädgårdsprodukter

I motion 2161 av Stig Josefson m. fl. (c) yrkas dels att viktullarna för trädgårdsprodukter bör höjas i samma utsträckning som penningvärdet förändrats sedan förra tullhöjningen, dels att en kombinerad vikt- och värdetull införs för snittblommor och vitkål. Som motivering framhåller motionärerna, med hänvisning till trädgårdsnäringsutredningens betänkande SOU 1978:51, att nivån på viktullar måste justeras med jämna mellanrum för att inte förlora i värde på grund av inflationen. Att så inte skett har enligt motionärerna medfört företagsnedläggningar och minskad sysselsättning inom blomsterodlingen.

Enligt motionärerna lämnas inom EG exportsubventioner för tomater och äpplen på ett sätt som orsakat allvarlig skada för den svenska produktionen. De begär därför i ett tredje yrkande i motionen att regeringen undersöker

dessa förhållanden med sikte på att införa en utjämningstull motsvarande EG-subventionerna.

Enligt jordbruksutskottet som yttrat sig över motionen – yttrandet är bifogat detta betänkande – är trädgårdsnäringen, trots den förbättring som devalveringen i oktober 1982 medfört för näringen, i behov av ytterligare stöd. Jordbruksutskottet har, nu liksom i sitt yttrande förra året över liknande motionsyrkanden, pekat på vissa tänkbara former av stöd inom jordbruksutskottets beredningsområde, nämligen forskning, försök, rådgivning och finansiellt stöd.

Skatteutskottet delar jordbruksutskottets uppfattning i dessa hänseenden. Vad gäller åtgärder på tullsidan vill skatteutskottet för sin del ånyo betona att utskottet är medvetet om de handelspolitiska problem och hanteringsmässiga och kontrollmässiga svårigheter som ett bifall till de av motionärerna föreslagna åtgärderna skulle innebära. Utskottet finner det emellertid motiverat att tillgripa åtgärder inom tullområdet för att värna om trädgårdsnäringen, t. ex. för att komma till rätta med besvärande lågprisimport med åtföljande marknadsstörningar. Den urholkning av tullskyddet som inflationen innebär medför enligt utskottets uppfattning allvarliga konsekvenser för den svenska trädgårdsodlingen. Utskottet instämmer därför i motionärernas krav på en översyn av bestämmelserna om tullskydd för svensk trädgårdsodling. Vad utskottet nu anfört bör ges regeringen till känna. Motionen får därmed anses tillgodosedd.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *omsmält stålskrot*

att riksdagen med anledning av motion 1983/84:1450 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om tullfrihet för omsmält stålskrot,

2. beträffande *trädgårdsprodukter m. m.*

att riksdagen med anledning av motion 1983/84:2161 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om åtgärder för att förstärka tullskyddet.

Stockholm den 12 april 1984

På skatteutskottets vägnar

RUNE CARLSTEIN

Närvarande: Rune Carlstein (s), Knut Wachtmeister (m), Valter Kristénson (s)*, Stig Josefson (c), Olle Westberg (s)*, Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Lars Hedfors (s)*, Ewy Möller (m) och Erkki Tammenoksa (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

*Bilaga 1***Näringsutskottets yttrande****1983/84:8 y****om tulltaxeringen av omsmält stålskrot***Till skatteutskottet*

Skatteutskottet har berett näringsutskottet tillfälle att yttra sig över motion 1983/84:1450 av Karl Björzén (m) och Ove Eriksson (m). Yrkandet i motionen går ut på att tullfrihet bör, vilket nu delvis icke är fallet, råda vid import av omsmält stålskrot i form av oregelbundna stycken eller götliknande block. De sakförhållanden som ligger till grund för yrkandet är väl redovisade i motionen.

Näringsutskottet får anföra följande.

Förberedelser pågår för en internationell konvention om en ny tullnomenklatur, som är avsedd att börja tillämpas den 1 januari 1987. Enligt vad näringsutskottet har inhämtat råder enighet om att denna i här aktuellt avseende skall få en sådan utformning att motionärernas önskemål i sak blir tillgodosett. Till den angivna tidpunkten återstår emellertid två och tre kvarts år. Det är enligt näringsutskottets mening angeläget att tullfrihet för de berörda produkterna kan gälla även under mellantiden. Det rör sig, som motionärerna framhåller, om produkter som fyller samma funktion i ståltillverkningen som egentligt stålskrot. Vid import från EG- och EFTALänder råder tullfrihet, såsom antyds i motionen. Det är emellertid i vissa lägen av betydelse att omsmält stålskrot i angiven form kan importeras även från andra länder, främst från Förenta staterna. Tullbeläggningen motverkar en sådan import och kan även verka uppdrivande på de priser som tillämpas av leverantörer i länder varifrån produkterna kan importeras tullfritt. Råvarukostnaderna för rostfritt stål uppgår till ca en tredjedel av saluvärdet. En tullsats av 2,7 % är därför ingalunda oväsentlig för ståltillverkarna.

Det finns enligt vad näringsutskottet har erfarit inga tekniska hinder för en temporär lösning i enlighet med motionärernas önskemål. Näringsutskottet hemställer att skatteutskottet föreslår riksdagen att fatta ett sådant beslut att motionsyrkandet blir tillgodosett utan dröjsmål.

Stockholm den 29 mars 1984

På näringsutskottets vägnar
NILS ERIK WÅÅG

Närvarande: Nils Erik Wååg (s), Tage Sundkvist (c), Gunnar Nilsson i Stockholm (s), Erik Hovhammar (m), Lennart Pettersson (s), Sten Svensson (m), Wivi-Anne Radesjö (s), Karl-Erik Häll (s), Per Westerberg (m), Christer Eirefelt (fp), Jörn Svensson (vpk), Birgitta Johansson (s), Ivar Franzén (c), Bo Finnkvist (s) och Lars Ahlström (m).

Jordbruksutskottets yttrande**1983/84:3 y****om tullen på vissa trädgårdsprodukter***Till skatteutskottet*

Genom beslut den 21 februari 1984 har skatteutskottet berett jordbruksutskottet tillfälle att yttra sig över motion 1983/84:2161 av Stig Josefson m. fl. (c) om tullen på vissa trädgårdsprodukter.

I motionen framförs önskemål om vissa åtgärder i syfte att förbättra tullskyddet för den svenska trädgårdsnäringen. Med hänvisning till trädgårdsnäringsutredningens uttalanden (se SOU 1978:51) framhålls behovet av en anpassning av viktullarna för trädgårdsprodukter till penningvärdets förändringar. Vidare förordas införandet av en kombinerad vikt- och värdetull för snittblommor och vitkål samt igångsättande av viss undersökning rörande EG:s subventioner i fråga om tomater och äpplen.

Utskottet

Förhållandena för den svenska trädgårdsnäringen har förbättrats i flera avseenden under senare tid. Bl. a. har den i oktober 1982 genomförda devalveringen medfört en klar förbättring av näringens konkurrenskraft.

Utskottet anförde förra året i ett yttrande till skatteutskottet (JoU 1982/83:1 y) att det var angeläget att åtgärder vidtogs för att slå vakt om den svenska trädgårdsnäringen och stärka dess internationella konkurrenskraft. Det är enligt utskottets mening viktigt att regeringen och berörda myndigheter med uppmärksamhet följer utvecklingen på hithörande område och vidtar de åtgärder som kan befinnas erforderliga. Såvitt gäller jordbruksutskottets beredningsområde föreligger allmän enighet om att näringen som hittills bör stödjas genom bl. a. forskning, försök, rådgivning och finansiellt stöd. Självfallet är det också angeläget att man inom ramen för det handelspolitiska samarbetet tar till vara alla möjligheter som ges att skydda den inhemska trädgårdsnäringen genom en lämplig anpassning av tullar m. m. Utskottet utgår bl. a. från att behovet att anpassa viktullarnas värde till penningvärdeförändringar noga uppmärksammas i detta sammanhang.

Motion 2161 (c) föranleder härutöver ingen ytterligare kommentar från utskottets sida.

Stockholm den 20 mars 1984

På jordbruksutskottets vägnar
EINAR LARSSON

Närvarande: Einar Larsson (c), Håkan Strömberg (s), Arne Andersson i Ljung (m), Grethe Lundblad (s), Ove Karlsson (s), Hans Wachtmeister (m), Gunnar Olsson (s), Martin Segerstedt (s), Sven Eric Lorentzon (m), Kerstin Andersson (c), Jan Fransson (s), Margareta Winberg (s), Börje Stensson (fp), John Andersson (vpk) och Jan-Eric Virgin (m).

